**Acest document reprezintă un instrument de documentare, iar instituțiile nu își asumă responsabilitatea pentru conținutul său.**

# ►B REGULAMENTUL (CE) NR. 1592/2002 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

**din 15 iulie 2002**

**privind normele comune în domeniul aviației civile și instituirea unei Agenții europene de siguranță a aviației**

**(Text cu relevanță pentru SEE)**

(JO L 240, 7.9.2002, p. 1)

Astfel cum a fost modificat prin:

| | | Jurnalul Oficial | | |
|---|---|---|---|---|
| | | NR. | Pagina | Data |
| ►M1 | Regulamentul (CE) nr. 1701/2003 al Comisiei din 24 septembrie 2003 | L 243 | 5 | 27.9.2003 |
| ►M2 | Regulamentul (CE) nr. 1643/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 iulie 2003 | L 245 | 7 | 29.9.2003 |

▼B

# REGULAMENTUL (CE) NR. 1592/2002 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

**din 15 iulie 2002**

**privind normele comune în domeniul aviației civile și instituirea unei Agenții europene de siguranță a aviației**

**(Text cu relevanță pentru SEE)**

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 80 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei ([1]),

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social ([2]),

după consultarea Comitetului Regiunilor,

hotărând în conformitate cu procedura stabilită în articolul 251 din tratat ([3]),

întrucât:

(1) În aviația civilă este necesară asigurarea în permanență a unui nivel ridicat și unitar de protecție a cetățenilor europeni, prin adoptarea unor norme de siguranță comune și a unor măsuri care garantează respectarea de către produsele, persoanele și organismele din cadrul Comunității a acestor norme, precum și a normelor adoptate în domeniul protecției mediului. În acest fel este facilitată libera circulație a mărfurilor, persoanelor și organismelor în cadrul pieței interne.

(2) În consecință, produsele aeronautice trebuie să facă obiectul unei certificări, pentru a se verifica dacă îndeplinesc cerințele esențiale privind navigabilitatea și cerințele de protecția mediului în domeniul aviației civile. În termen de un an de la intrarea în vigoare a prezentului regulament este necesară elaborarea unor cerințe obligatorii adecvate privind exploatarea aeronavelor și calificarea personalului navigant, precum și privind aplicarea regulamentului la aeronavele din țări terțe și, ulterior, la alte aspecte de siguranță a aviației civile.

(3) Pentru a răspunde preocupărilor sporite privind sănătatea și bunăstarea călătorilor în timpul zborului, este necesar ca aeronavele să fie astfel concepute încât să ofere o mai bună protecție a siguranței și sănătății călătorilor.

(4) Este necesar să se ia măsuri imediate pe baza rezultatelor anchetelor asupra catastrofelor aeriene, mai ales atunci când acestea se datorează unor defecte de concepție a aeronavelor și/sau unor aspecte legate de exploatare, pentru a restabili încrederea consumatorilor în transportul aerian.

(5) Convenția privind aviația civilă internațională, semnată la Chicago la 7 decembrie 1944 („Convenția de la Chicago”), la care au aderat toate statele membre, prevede deja norme minime care vizează controlul siguranței aviației civile, precum și aspectele conexe de protecție a mediului. Cerințele esențiale ale Comunității și normele adoptate pentru aplicarea acestora trebuie să ofere siguranța îndeplinirii de către statele membre a obligațiilor care decurg din Convenția de la Chicago, inclusiv cele privind țări terțe.

---

([1]) JO C 154 E, 29.5.2001, p. 1.
([2]) JO C 221, 7.8.2001, p. 38.
([3]) Avizul Parlamentului European din 5 septembrie 2001 (JO C 72 E, 21.3.2002, p. 146), Poziția comună a Consiliului din 19 decembrie 2001 (JO C 58 E, 5.3.2002, p. 44) și Decizia Parlamentului European din 9 aprilie 2002 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial). Decizia Consiliului din 18 iunie 2002.

▼B

(6) Produsele, piesele și echipamentele aeronautice trebuie să fie certificate din momentul în care se constată îndeplinirea de către acestea a cerințelor esențiale de navigabilitate și de protecție a mediului stabilite de Comunitate în conformitate cu normele instituite de Convenția de la Chicago. Comisia trebuie să fie împuternicită să elaboreze normele de aplicare necesare.

(7) În vederea atingerii obiectivelor comunitare în ceea ce privește libera circulație a mărfurilor, persoanelor și serviciilor, precum și în ceea ce privește politica comună în domeniul transporturilor, statele membre trebuie să accepte, fără alte cerințe sau evaluări, produsele, piesele și echipamentele, organismele sau persoanele certificate în conformitate cu prezentul regulament și normele sale de aplicare.

(8) Este necesar să se asigure suficientă flexibilitate pentru rezolvarea unor situații deosebite, cum ar fi măsuri de siguranță urgente, necesități operaționale neprevăzute sau restrânse, precum și capacitatea de a asigura atingerea unui nivel echivalent de siguranță prin alte mijloace. Statele membre trebuie să aibă dreptul de a acorda derogări de la cerințele prezentului regulament și ale normelor sale de aplicare, cu condiția ca acestea să aibă un domeniu de aplicare limitat și să se supună unei supravegheri comunitare corespunzătoare.

(9) Îndeplinirea obiectivelor prezentului regulament se poate asigura în mod eficient prin cooperarea cu țări terțe. În acest caz, dispozițiile prezentului regulament și ale normelor sale de aplicare se pot adapta prin intermediul unor acorduri încheiate de Comunitate cu aceste țări. În absența unor astfel de acorduri, statele membre trebuie să fie autorizate să recunoască aprobările acordate produselor, pieselor și echipamentelor, organismelor și personalului de către o țară terță, sub rezerva unei supravegheri comunitare corespunzătoare.

(10) Este importantă instituirea unor măsuri corespunzătoare pentru a se asigura atât protecția necesară a datelor sensibile în materie de siguranță, cât și pentru a furniza publicului larg informații adecvate cu privire la nivelul siguranței aviației civile și protecția corespunzătoare a mediului având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1049/2001 al Parlamentului European și Consiliului din 30 mai 2001 privind accesul publicului la documentele Parlamentului European, Consiliului și Comisiei ([1]) și la legislația internă relevantă.

(11) Este necesară îmbunătățirea procedurilor în toate domeniile reglementate de prezentul regulament, astfel încât anumite sarcini care în prezent sunt îndeplinite la nivelul Comunității sau al statelor membre să fie executate de un organism unic specializat. Prin urmare, în cadrul structurii instituționale și modului de repartizare a puterilor în cadrul Comunității, este necesară înființarea unei Agenții europene de siguranță a aviației care să fie independentă cu privire la aspectele tehnice și să dispună de autonomie juridică, administrativă și financiară. În acest scop, este necesar și adecvat ca agenția să fie un organism comunitar cu personalitate juridică care să-și poată exercita puterile conferite prin prezentul regulament.

(12) Pentru a putea acorda un sprijin corespunzător Comunității, agenția trebuie să aibă dreptul să-și extindă competențele la toate aspectele siguranței aviației civile și protecției mediului menționate în prezentul regulament. Agenția trebuie să sprijine Comisia în elaborarea legislației necesare, precum și statele membre și industria în aplicarea acesteia. Agenția trebuie să aibă competența să stabilească specificații de certificare și să elaboreze materiale îndrumătoare, să efectueze constatări tehnice și să emită certificatele necesare. De asemenea, trebuie să sprijine Comisia în monitorizarea modului de aplicare a prezentului regulament și a normelor sale de aplicare și să dispună de autoritatea necesară pentru a-și putea îndeplini misiunea.

([1]) JO L 145, 31.5.2001, p. 43.

▼B

(13) Pentru a putea exercita un control eficace asupra funcționării agenției, Comisia și statele membre trebuie să fie reprezentate în cadrul unui consiliu de administrație. Consiliului trebuie să i se încredințeze competențele necesare pentru stabilirea bugetului, verificarea execuției bugetare, adoptarea normelor financiare adecvate, instituirea unor proceduri de lucru transparente la luarea deciziilor de către agenție și numirea directorului executiv. Este necesar, de asemenea, ca agenția să poată desfășura activități de cercetare și să organizeze o coordonare corespunzătoare cu Comisia și statele membre. Este de dorit ca agenția să acorde sprijin Comunității și statelor membre în domeniul relațiilor internaționale, inclusiv în armonizarea normelor, recunoașterea reciprocă a aprobărilor și cooperarea tehnică, și să fie abilitată să stabilească relații corespunzătoare cu autoritățile aeronautice din țări terțe și cu organizațiile internaționale competente în domeniile menționate în prezentul regulament.

(14) Interesul general impune ca agenția să-și desfășoare activitățile în domeniul siguranței exclusiv pe baza unei expertize independente, aplicând cu strictețe prezentul regulament și normele adoptate de Comisie pentru aplicarea acestuia. În acest scop, toate deciziile agenției privind siguranța trebuie luate de directorul executiv, căruia trebuie să i se permită un grad înalt de flexibilitate privind avizarea și organizarea funcționării interne a agenției. Totuși, în cazul în care agenția trebuie să elaboreze proiecte de norme cu caracter general care urmează să fie aplicate de autoritățile naționale, statele membre trebuie să fie implicate în procesul de elaborare a deciziilor.

(15) Este necesar să se garanteze că părțile prejudiciate de deciziile luate de agenție pot beneficia de remedierea prejudiciului într-o manieră care să fie adaptată la caracterul specific al sectorului aeronautic. Trebuie instituit un mecanism de apel corespunzător, astfel încât deciziile directorului executiv să poată fi atacate în fața unei instanțe de apel specializate, ale cărei decizii să poată fi la rândul lor contestate într-o instanță judecătorească.

(16) Pentru a se garanta deplina autonomie și independență a agenției, aceasta trebuie să primească un buget propriu, ale cărui venituri se constituie în principal din contribuția Comunității și din taxele achitate de utilizatorii sistemului. Se aplică procedura bugetară comunitară în măsura în care sunt implicate contribuțiile comunitare și alte subvenții de la bugetul general al Uniunii Europene. Auditarea conturilor trebuie să fie asigurată de Curtea de Conturi.

(17) Măsurile necesare pentru aplicarea prezentului regulament trebuie să fie adoptate în conformitate cu Decizia 1999/468/CE a Consiliului din 28 iunie 1999 de stabilire a procedurilor de exercitare a competențelor executive acordate Comisiei ([1]).

(18) Dat fiind că obiectivele măsurii propuse, și anume instituirea și aplicarea unitară a unor norme comune în domeniul siguranței aviației civile și protecției mediului, nu se pot realiza la un nivel suficient de ridicat de către statele membre și din acest motiv, dată fiind dimensiunea europeană a prezentului regulament, se pot realiza mai bine la nivel comunitar, Comunitatea poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității, formulat în articolul 5 din tratat. În conformitate cu principiul proporționalității, formulat în același articol, prezentul regulament nu depășește limitele necesare pentru realizarea acestor obiective.

(19) Înainte de înființarea unor birouri locale ale agenției este necesară elaborarea unui regulament general care să precizeze condițiile care trebuie să fie îndeplinite, precum și contribuția pe care trebuie să o aducă fiecare stat membru interesat.

(20) Este în general recunoscut faptul că trebuie obținută participarea unor țări europene care nu sunt membre ale Uniunii Europene,

([1]) JO L 184, 17.7.1999, p. 23.

▼B

pentru a se conferi agenției o adevărată dimensiune paneuropeană în vederea facilitării îmbunătățirii siguranței aviației civile pe tot teritoriul Europei. Țările europene care au încheiat cu Comunitatea acorduri privind adoptarea și aplicarea acquisului comunitar în domeniul vizat de prezentul regulament trebuie să se asocieze la activitatea agenției în baza unor reglementări care urmează să fie stabilite în cadrul acestor acorduri.

(21) Obiectivul general este transferul eficient către agenție al funcțiilor și sarcinilor asumate de statele membre, inclusiv al celor care rezultă din cooperarea acestora prin intermediul autorităților reunite din aviație, fără diminuarea nivelelor ridicate de siguranță curente, precum și fără efecte negative asupra procedurilor de certificare. Este necesară adoptarea unor măsuri tranzitorii corespunzătoare.

(22) Prezentul regulament creează cadrul amplu și adecvat pentru certificarea de mediu a produselor aeronautice, precum și pentru definirea și aplicarea unor cerințe tehnice și proceduri administrative comune în domeniul aviației civile. În consecință este necesară abrogarea în timp util a Directivei 80/51/CEE a Consiliului din 20 decembrie 1979 privind limitarea emisiilor sonore ale aeronavelor subsonice [1] și a anexei II la Regulamentul (CEE) nr. 3922/91 al Consiliului din 16 decembrie 1991 privind armonizarea cerințelor tehnice și a procedurilor administrative în domeniul aviației civile [2], fără a aduce atingere procedurilor de certificare a produselor, persoanelor și organismelor care se efectuează deja în conformitate cu actele legislative menționate.

(23) Prezentul regulament se aplică oricărui alt domeniu legat de siguranța aviației civile în baza unei viitoare propuneri, în conformitate cu tratatul,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

## CAPITOLUL I

## PRINCIPII

### *Articolul 1*

### Domeniu de aplicare

(1) Prezentul regulament se aplică:

(a) la proiectarea, fabricația, întreținerea și exploatarea produselor, pieselor și echipamentelor aeronautice, precum și la personalul și organismele care participă la proiectarea, fabricația și întreținerea acestor produse, piese și echipamente;

(b) personalului și organizațiilor implicate în exploatarea aeronavelor.

(2) Prezentul regulament nu se aplică în situația în care produsele, piesele, echipamentele, personalul și organizațiile menționate la alineatul (1) sunt implicate în operațiuni militare, vamale, de poliție sau alte operațiuni similare. Statele membre se angajează să întreprindă măsurile necesare pentru ca aceste operațiuni să țină cont, în măsura posibilităților, de obiectivele prezentului regulament.

### *Articolul 2*

### Obiective

(1) Principalul obiectiv al prezentului regulament este stabilirea și menținerea unui nivel unitar ridicat de siguranță a aviației civile în Europa.

---

[1] JO L 18, 24.1.1980, p. 26, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva 83/206/CEE (JO L 117, 4.5.1983, p. 15).

[2] JO L 373, 31.12.1991, p. 4, astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 2871/2000 al Comisiei (JO L 333, 29.12.2000, p. 47).

▼B

(2) În domeniile vizate de prezentul regulament, se au în vedere și următoarele obiective suplimentare:

(a) asigurarea unui nivel unitar ridicat de protecție a mediului;

(b) facilitarea liberei circulații a mărfurilor, persoanelor și serviciilor;

(c) promovarea rentabilității în procesele de reglementare și certificare și evitarea paralelismelor între nivelul național și nivelul european;

(d) sprijinirea statelor membre în îndeplinirea obligațiilor care decurg din Convenția de la Chicago, prin crearea unei baze comune de interpretare și aplicare unitară a dispozițiilor acestei convenții, precum și prin asigurarea unei bune reprezentări a acestor dispoziții în prezentul regulament, precum și în normele sale de aplicare;

(e) promovarea în întreaga lume a punctelor de vedere ale Comunității cu privire la standardele și normele de siguranță a aviației civile, prin stabilirea unei cooperări corespunzătoare cu țări terțe și organizații internaționale.

(3) Mijloacele pentru realizarea obiectivelor menționate la alineatele (1) și (2) sunt următoarele:

(a) elaborarea, adoptarea și aplicarea unitară a tuturor actelor necesare;

(b) recunoașterea, fără cerințe suplimentare, a certificatelor, licențelor, aprobărilor și a altor documente eliberate pentru produse, personal sau organisme în conformitate cu prezentul regulament și cu normele sale de aplicare;

(c) înființarea unei Agenții europene de siguranță a aviației cu statut independent;

(d) aplicarea unitară a tuturor actelor necesare de către autoritățile aeronautice naționale și agenție, în domeniile lor de competență.

*Articolul 3*

**Definiții**

În înțelesul prezentului regulament:

(a) „supravegherea continuă” înseamnă acțiunile care trebuie întreprinse pentru a se verifica îndeplinirea în continuare a condițiilor în baza cărora s-a eliberat un certificat oricând pe parcursul perioadei sale de valabilitate, precum și măsurile de siguranță care trebuie adoptate;

(b) „Convenția de la Chicago” înseamnă Convenția privind aviația civilă internațională și anexele la aceasta, semnată la Chicago la 7 decembrie 1944;

(c) „produs” înseamnă o aeronavă, un motor sau o elice;

(d) „piese și echipamente” înseamnă toate instrumentele, echipamentele, mecanismele, piesele, aparatele, dispozitivele auxiliare sau accesoriile, inclusiv sistemele de comunicație, care se utilizează sau sunt destinate utilizării în exploatarea sau comanda unei aeronave în zbor și care sunt instalate în sau pe aeronavă. Expresia cuprinde și elementele componente ale celulei avionului, motorului sau elicei;

(e) „certificare” înseamnă orice formă de recunoaștere care atestă că un produs, piesă sau echipament, organism sau persoană se conformează cerințelor în vigoare, inclusiv dispozițiilor prezentului regulament și normelor sale de aplicare, precum și eliberarea unui certificat corespunzător care atestă conformitatea;

(f) „entitate calificată” înseamnă un organism care poate executa activități de certificare sub controlul și responsabilitatea agenției;

(g) „certificat” înseamnă orice aprobare, licență sau alt document eliberat ca rezultat al certificării.

▼B

CAPITOLUL II

## CERINȚE DE FOND

*Articolul 4*

### Principii fundamentale și aplicabilitate

(1) Aeronavele, inclusiv orice produs, piesă și echipament instalat la bord, care sunt:

(a) proiectate și fabricate de un organism pentru care agenția sau un stat membru asigură controlul siguranței; sau

(b) înmatriculate într-un stat membru; sau

(c) înmatriculate într-o țară terță și exploatate de un operator pentru care supravegherea operațiunilor este asigurată de un stat membru sau agenție;

se conformează dispozițiilor prezentului regulament, în afară de situația în care activitatea reglementată de supraveghere a siguranței a fost delegată unei țări terțe și nu sunt exploatate de către un operator comunitar.

(2) Dispozițiile de la alineatul (1) nu se aplică aeronavelor menționate în anexa II.

(3) Prezentul regulament nu aduce atingere drepturilor unor țări terțe, așa cum sunt ele specificate în convențiile internaționale, în special în Convenția de la Chicago.

*Articolul 5*

### Navigabilitate

(1) Aeronavele menționate la articolul 4 alineatul (1) se conformează cerințelor esențiale de navigabilitate formulate în anexa I.

(2) Conformitatea aeronavelor înmatriculate într-un stat membru, precum și a produselor, pieselor și echipamentelor instalate pe acestea se stabilește pe baza următoarelor dispoziții.

(a) Produsele trebuie să dețină un certificat de tip. Certificatul de tip și certificarea modificărilor aduse la respectivul certificat de tip, inclusiv certificatele de tip suplimentare, se eliberează în cazul în care solicitantul demonstrează că produsul este în conformitate cu o bază de certificare de tip, după cum se precizează la articolul 15, stabilită cu scopul de a se garanta conformitatea cu cerințele esențiale menționate la alineatul (1), și că produsul nu prezintă trăsături sau caracteristici care să îi afecteze siguranța în exploatare. Certificatul de tip se referă la produs, precum și la toate piesele și echipamentele instalate pe acesta.

(b) Se pot elibera certificate separate pentru piese și echipamente, când se demonstrează că acestea se conformează specificațiilor detaliate în materie de navigabilitate instituite pentru a asigura conformitatea cu cerințele esențiale menționate la alineatul (1).

(c) Se eliberează un certificat individual de navigabilitate pentru fiecare aeronavă atunci când se demonstrează că aceasta este conformă cu proiectul de tip aprobat în certificatul său de tip )și că documentele, inspecțiile și încercările relevante demonstrează că starea aeronavei garantează exploatarea sa în condiții de siguranță. Acest certificat de navigabilitate rămâne valabil atâta timp cât nu este suspendat, abrogat sau anulat și atâta timp cât aeronava este întreținută în conformitate cu cerințele esențiale referitoare la menținerea navigabilității, după cum sunt prezentate la punctul 1d din anexa I, precum și cu normele de aplicare menționate la alineatul (4).

▼B

(d) Organismele responsabile pentru proiectarea, fabricarea și întreținerea produselor, pieselor și echipamentelor demonstrează că dispun de capacitatea și mijloacele necesare pentru a-și asuma responsabilitățile legate de privilegiile de care dispun. În afara unor dispoziții contrare, aceste capacități și mijloace se recunosc prin eliberarea unei aprobări a organismului. În clauzele aprobării se specifică privilegiile acordate organismului agreat și domeniul de aplicare al respectivei aprobări.

În plus:

(e) Personalului responsabil cu punerea în serviciu a unor produse, piese sau echipamente după întreținere i se poate solicita să dețină un certificat adecvat (denumit în continuare „certificat de personal”);

(f) Capacitatea organismelor însărcinate cu instruirea personalului de întreținere de a-și îndeplini răspunderile legate de privilegiile de care dispun în privința eliberării certificatelor menționate la litera (e) poate fi recunoscută prin eliberarea unei aprobări.

(3) Prin derogare de la alineatele (1) și (2):

(a) nu se poate elibera o autorizație de zbor decât dacă se demonstrează că aeronava este în măsură să efectueze un zbor în condiții de deplină siguranță cu echipamentul primar. Autorizația se eliberează cu restricțiile corespunzătoare, în special pentru garantarea siguranței terților;

(b) se poate elibera un certificat de navigabilitate cu restricții unei aeronave căreia nu i s-a eliberat un certificat de tip în conformitate cu dispozițiile de la alineatul (2) litera (a). În acest caz, se demonstrează că aeronava se conformează specificațiilor de navigabilitate specifice, iar existența unor abateri de la cerințele esențiale prevăzute la alineatul (1) nu afectează siguranța utilizării aeronavei pentru scopul vizat. Aeronavele care pot beneficia de astfel de certificate cu restricții, precum și restricțiile privind utilizarea acestora se definesc conform normelor de aplicare prevăzute la alineatul (4);

(c) dacă numărul de aeronave de același tip care beneficiază de certificate de navigabilitate cu restricții justifică acest lucru, se poate elibera un certificat de tip cu restricții și se poate stabili o bază corespunzătoare de certificare de tip.

(4) Comisia adoptă, conform procedurii prevăzute la articolul 54 alineatul (3), normele de aplicare a prezentului articol, specificând în special următoarele:

(a) condițiile în care se stabilește și se aduce la cunoștința unui solicitant baza pentru certificarea de tip a unui produs;

(b) condițiile în care se stabilesc și se aduc la cunoștința unui solicitant specificațiile de navigabilitate detaliate care se aplică la piese și echipamente;

(c) condițiile în care se stabilesc și se aduc la cunoștința unui solicitant specificațiile de navigabilitate specifice care se aplică aeronavelor care pot beneficia de certificate de navigabilitate cu restricții;

(d) condițiile de publicare și difuzare a informațiilor obligatorii pentru a se asigura continua navigabilitate a produselor;

(e) condițiile de eliberare, menținere, modificare, suspendare sau revocare a certificatelor de tip, a certificatelor de tip cu restricții, a aprobărilor privind modificarea certificatelor de tip, a certificatelor de navigabilitate individuale, a certificatelor de navigabilitate cu restricții, a autorizațiilor de zbor și a documentelor de punere în serviciu pentru produse, piese și echipamente, inclusiv:

(i) condițiile privind perioada de valabilitate a acestor certificate și condițiile de prelungire a valabilității acestor certificate, dacă au o perioadă de valabilitate limitată;

▼B

(ii) restricțiile care se aplică la eliberarea autorizațiilor de zbor. Aceste restricții se referă mai ales la următoarele aspecte:

— scopul zborului;

— spațiul aerian utilizat pentru zbor;

— calificarea echipajului;

— transportul la bord al altor persoane în afara membrilor echipajului;

(iii) aeronavele care pot beneficia de certificate de navigabilitate cu restricții și restricțiile asociate acestora;

(f) condițiile de eliberare, menținere, modificare, suspendare sau revocare a aprobărilor pentru organisme, solicitate în conformitate cu dispozițiile de la alineatul (2) literele (d) și (f) și condițiile în care nu este necesară solicitarea unor astfel de aprobări;

(g) condițiile de eliberare, menținere, modificare, suspendare sau revocare a certificatelor de personal solicitate în conformitate cu alineatul (2) litera (e);

(h) responsabilitățile titularilor de certificate;

(i) modalitățile în care aeronavele menționate la alineatul (1), și care nu se supun dispozițiilor de la alineatul (2) sau (3), urmează să demonstreze că îndeplinesc cerințele esențiale.

(5) La elaborarea normelor de aplicare menționate la alineatul (4), Comisia veghează în mod deosebit că aceste norme:

(a) reflectă nivelul atins și bunele practici în domeniul navigabilității;

(b) țin cont de experiența acumulată în exploatare la nivel mondial în domeniul aviației, precum și de progresele tehnico-științifice;

(c) permit să se ia măsuri imediate cu privire la cauzele dovedite ale accidentelor și incidentelor grave.

*Articolul 6*

**Cerințe esențiale privind protecția mediului**

▼M1

(1) Produsele, reperele și dispozitivele care îndeplinesc cerințele de protecție a mediului din Convenția de la Chicago, așa cum a fost publicată în martie 2002 pentru volumul I și în noiembrie 1999 pentru volumul II, cu excepția apendicelor din anexa 16.

▼B

(2) În conformitate cu procedura prevăzută la articolul 54 alineatul (3), alineatul (1) din prezentul articol poate fi adaptat pentru a se alinia la modificările ulterioare ale Convenției de la Chicago și ale anexelor sale, care intră în vigoare după adoptarea prezentului regulament și care devin aplicabile în toate statele membre, în măsura în care această adaptare nu lărgește domeniul de aplicare al prezentului regulament.

(3) Comisia formulează normele de aplicare a alineatului (1), utilizând la nevoie apendicele menționat la alineatul (1), în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 54 alineatul (3).

*Articolul 7*

**Operațiunile aeriene și licențierea echipajelor de zbor**

În ceea ce privește principiile fundamentale, aplicabilitatea și cerințele esențiale pentru domeniile reglementate de articolul 1 alineatul (1) litera (b), Comisia înaintează Parlamentului European și Consiliului, într-un termen cât mai scurt, propuneri corespunzătoare.

▼B

*Articolul 8*

**Recunoașterea certificatelor**

(1) Statele membre recunosc, fără alte cerințe sau evaluări tehnice, certificatele eliberate conform prezentului regulament. Atunci când recunoașterea inițială corespunde unui anume scop sau anumitor scopuri, orice recunoaștere ulterioară se referă doar la același scop sau aceleași scopuri.

(2) Până la adoptarea normelor de aplicare menționate la articolul 5 alineatul (4) și fără a aduce atingere articolului 57 alineatul (2) certificatele care nu se pot elibera în conformitate cu prezentul regulament se pot elibera pe baza reglementărilor naționale în vigoare.

*Articolul 9*

**Acceptarea certificatelor eliberate de țări terțe**

(1) Prin derogare de la dispozițiile prezentului regulament și de la normele adoptate pentru aplicarea acestuia, agenția sau autoritățile aeronautice dintr-un stat membru pot elibera certificate în baza certificatelor eliberate de autoritățile aeronautice competente ale unei țări terțe, după cum se prevede în acordurile de recunoaștere încheiate între Comunitate și țara terță respectivă.

(2) (a) În absența unui acord încheiat de Comunitate, un stat membru sau agenția pot elibera certificate în baza certificatelor eliberate de autoritățile competente ale unei țări terțe, în aplicarea unui acord încheiat de respectivul stat membru cu țara terță în cauză înainte de intrarea în vigoare a dispozițiilor corespunzătoare din prezentul regulament, care este adus la cunoștința Comisiei și a altor state membre. De asemenea, agenția poate elibera certificate în numele oricărui stat membru, în aplicarea unui acord încheiat de unul dintre statele membre cu țara terță în cauză.

(b) În cazul în care Comisia este de părere că:

— dispozițiile unui acord încheiat între un stat membru și o țară terță nu ar garanta un nivel de siguranță echivalent cu cel specificat în prezentul regulament și în normele sale de aplicare, și/sau

— un astfel de acord ar face discriminare între statele membre, fără ca aceasta să fie justificată din rațiuni imperioase de siguranță, sau dacă acordul este contrar politicii externe a Comunității față de o țară terță;

aceasta poate solicita statului membru în cauză, conform procedurii prevăzute la articolul 54 alineatul (2), să modifice acordul, să suspende aplicarea acestuia sau să-l denunțe, potrivit dispozițiilor articolul 307 din tratat.

(c) Statele membre iau măsurile necesare pentru a denunța astfel de acorduri într-un termen cât mai scurt de la intrarea în vigoare a unui acord între Comunitate și țara terță în cauză, pentru domeniile reglementate de acest din urmă acord.

*Articolul 10*

**Măsuri derogatorii**

(1) Dispozițiile din prezentul regulament și normele de aplicare adoptate nu împiedică un stat membru să reacționeze imediat la o problemă de siguranță care apare în legătură cu un produs, persoană sau organism la care se aplică dispozițiile prezentului regulament.

Dacă problema de siguranță este provocată:

(a) de un nivel de siguranță necorespunzător care rezultă din aplicarea prezentului regulament; sau

▼B

(b) de o lacună în prezentul regulament sau în normele de aplicare,

statul membru notifică imediat agenția, Comisia și celelalte state membre cu privire la măsurile luate și justificarea acestor măsuri.

(2) Comisia determină, în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 54 alineatul (3), dacă un nivel de siguranță necorespunzător sau o lacună în prezentul regulament sau în normele de aplicare justifică sau nu menținerea măsurilor adoptate în temeiul alineatului (1). În această situație, Comisia ia măsurile necesare pentru a se modifica această normă. Dacă măsurile luate de statul membru se consideră nejustificate, statul membru revocă sau modifică măsurile în cauză.

(3) Statul membru poate acorda derogări de la cerințele esențiale formulate în prezentul regulament și în normele sale de aplicare, în cazul unor circumstanțe operaționale sau necesități operaționale neprevăzute sau urgențe cu o durată limitată, cu condiția ca aceste derogări să nu prejudicieze nivelul de siguranță. Derogările se aduc la cunoștința agenției, Comisiei și a celorlalte state membre atunci când capătă un caracter repetitiv sau se acordă pentru perioade mai mari de două luni.

(4) În cazul în care măsurile luate de un stat membru sunt mai puțin restrictive decât dispozițiile comunitare în vigoare, Comisia examinează dacă derogările în cauză se conformează obiectivelor generale de siguranță ale prezentului regulament sau oricărei alte norme din dreptul comunitar. Dacă derogările acordate nu se conformează obiectivelor generale de siguranță ale prezentului regulament sau oricărei alte norme din dreptul comunitar, Comisia ia o decizie în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 54 alineatul (4). În acest caz, statul membru revocă derogarea în cauză.

(5) În cazul în care un nivel de protecție echivalent cu cel atins pe baza normelor de aplicare a articolelor 5 și 6 se poate realiza prin alte mijloace, statele membre pot acorda aprobări privind derogarea de la normele de aplicare în cauză, fără discriminări pe motive de naționalitate. În astfel de cazuri, statul membru respectiv înștiințează Comisia cu privire la intenția sa de a acorda o astfel de aprobare și indică motivele care justifică necesitatea derogării de la regula respectivă, precum și condițiile prevăzute pentru asigurarea unui nivel echivalent de protecție.

(6) În termen de trei luni de la data notificării efectuate de un stat membru în conformitate cu alineatul (5), Comisia inițiază procedura prevăzută la articolul 54 alineatul (3), cu scopul de a determina dacă o aprobare propusă în conformitate cu alineatul (5) îndeplinește sau nu condițiile prevăzute la alineatul respectiv și poate fi acordată. În acest caz, Comisia notifică toate statele membre cu privire la decizia sa, acestea având, ca urmare, dreptul de a aplica măsura. Dispozițiile de la articolul 8 se aplică măsurii în cauză. Normele de aplicare corespunzătoare se pot modifica pentru a reflecta o astfel de măsură, cu utilizarea procedurilor transparente prevăzute la articolul 43.

*Articolul 11*

**Rețea de informare**

(1) Comisia, agenția și autoritățile aeronautice naționale își comunică reciproc toate informațiile de care dispun în contextul aplicării prezentului regulament și al normelor sale de aplicare. Organismele împuternicite cu anchetarea accidentelor și incidentelor din aviația civilă, sau cu analiza evenimentelor, pot avea acces la aceste informații.

(2) Fără a aduce atingere dreptului de acces al publicului la documentele Comisiei, așa cum este definit în Regulamentul (CE) nr. 1049/2001, Comisia adoptă, în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 54 alineatul (3), măsuri privind difuzarea către părțile interesate, la inițiativa Comisiei, a informațiilor cuprinse la alineatul (1) din prezentul articol. Aceste măsuri, care pot avea caracter general sau individual, se bazează pe necesitatea:

▼B

(a) de a furniza persoanelor și organizațiilor informațiile de care au nevoie pentru a îmbunătăți siguranța aviației civile;

(b) de a limita difuzarea informațiilor la nivelul celor strict necesare pentru scopurile utilizatorilor acestora, pentru a se garanta un nivel corespunzător de confidențialitate pentru informațiile în cauză.

(3) Autoritățile aeronautice naționale, în conformitate cu legislațiile lor naționale, iau măsurile necesare pentru a asigura un nivel corespunzător de confidențialitate în legătură cu informațiile pe care le primesc în temeiul alineatului (1).

(4) În vederea informării publicului larg cu privire la nivelul general de siguranță, agenția publică un raport anual privind siguranța.

## CAPITOLUL III

## AGENȚIA EUROPEANĂ DE SIGURANȚĂ A AVIAȚIEI

### SECȚIUNEA I

### SARCINI

*Articolul 12*

**Înființarea și funcțiile Agenției**

(1) În vederea aplicării prezentului regulament, se înființează Agenția europeană de siguranță a aviației, denumită în cele ce urmează „agenția”.

(2) În vederea garantării funcționării și dezvoltării corespunzătoare a siguranței aviației civile, agenția:

(a) îndeplinește atribuțiile și formulează avizele necesare cu privire la toate aspectele prevăzute la articolul 1 alineatul (1);

(b) sprijină Comisia prin pregătirea măsurilor care urmează să fie luate în vederea aplicării prezentului regulament. Dacă acestea se referă la prevederi tehnice sau în mod deosebit la norme referitoare la construcție, proiectare sau aspectele operaționale, Comisia nu poate să modifice conținutul acestora fără o coordonare prealabilă cu agenția. De asemenea, agenția oferă Comisiei sprijinul tehnic, științific și administrativ necesar pentru îndeplinirea atribuțiilor sale;

(c) ia măsurile necesare în limitele competențelor care îi sunt conferite de prezentul regulament sau de orice alt act comunitar;

(d) efectuează inspecțiile și anchetele necesare pentru îndeplinirea sarcinilor sale;

(e) în domeniul său de competență, îndeplinește, în numele statelor membre, funcțiile și atribuțiile ce le revin în temeiul convențiilor internaționale în vigoare, în mod deosebit în temeiul Convenției de la Chicago.

*Articolul 13*

**Măsuri adoptate de agenție**

După caz, agenția:

(a) emite avize adresate Comisiei;

(b) emite specificații de certificare, inclusiv coduri de navigabilitate și mijloace acceptabile de punere în conformitate, precum și orice alte documente îndrumătoare privind aplicarea prezentului regulament conform normelor stabilite;

(c) ia decizii corespunzătoare privind aplicarea articolelor 15, 45 și 46.

▼B

*Articolul 14*

**Avize, specificații de certificare și documente orientative**

(1) Pentru a veni în ajutorul Comisiei la elaborarea propunerilor privind principiile fundamentale, aplicabilitatea și cerințele esențiale care urmează să fie înaintate Parlamentului European și Consiliului și la adoptarea normelor de aplicare, agenția elaborează o serie de proiecte de propuneri. Agenția înaintează aceste proiecte de propuneri Comisiei sub forma unor avize.

(2) Conform articolului 43 și normelor de aplicare adoptate de Comisie, agenția elaborează:

(a) specificații de certificare, inclusiv coduri de navigabilitate și mijloace acceptabile de punere în conformitate; și

(b) documente de îndrumare;

pentru a fi utilizate în procesul de certificare.

Aceste documente reflectă nivelul atins și bunele practici din domeniile vizate și se actualizează ținând seama de experiența acumulată în exploatare la nivel mondial în domeniul aviației, precum și de progresele tehnico-științifice.

*Articolul 15*

**Certificarea în materie de navigabilitate și mediu**

(1) În privința produselor, pieselor și echipamentelor prevăzute la articolul 4 alineatul (1), după caz, și conform specificațiilor din Convenția de la Chicago sau anexele sale, agenția preia îndeplinirea în numele statelor membre a funcțiilor și sarcinilor de proiectare, fabricație sau înmatriculare atunci când este vorba de aprobarea de proiectare. În acest scop agenția trebuie în mod concret:

(a) să stabilească și să notifice baza certificării de tip pentru fiecare produs pentru care se solicită un certificat de tip sau modificarea unui certificat de tip. Baza certificării de tip este constituită din codul de navigabilitate aplicabil, dispozițiile pentru care a fost acceptat un nivel echivalent de siguranță și specificațiile tehnice detaliate necesare atunci când parametrii de proiectare ai unui anumit produs sau experiența în exploatare fac ca dispozițiile oricărui cod de navigabilitate să fie insuficiente sau inadecvate pentru a se garanta conformitatea cu cerințele esențiale;

(b) să determine și să notifice specificațiile de navigabilitate specifice pentru fiecare produs pentru care se solicită un certificat de navigabilitate cu restricții;

(c) să determine și să notifice specificațiile de navigabilitate detaliate pentru fiecare piesă sau echipament pentru care se solicită un certificat;

(d) să determine și să notifice cerințele de mediu corespunzătoare pentru fiecare produs pentru care se solicită certificare de mediu, în conformitate cu articolul 6;

(e) să efectueze, în mod direct sau prin intermediul autorităților aeronautice naționale sau a entităților calificate, inspecții tehnice privind certificarea produselor, pieselor și echipamentelor;

(f) să elibereze certificatele de tip corespunzătoare sau modificările asociate acestora;

(g) să elibereze certificate pentru piese și echipamente;

(h) să elibereze certificatele de mediu corespunzătoare;

(i) să modifice, să suspende sau să revoce certificatele atunci când nu mai sunt îndeplinite condițiile în baza cărora au fost eliberate sau când persoana fizică sau juridică titulară a certificatului nu înde-

▼B

plinește obligațiile care îi sunt impuse prin prezentul regulament sau prin normele de aplicare a acestuia;

(j) să asigure menținerea funcțiilor de navigabilitate ale produselor, pieselor și echipamentelor certificate, și să reacționeze fără întârzieri nejustificate la problemele de siguranță, să emită și să difuzeze informațiile obligatorii relevante.

(2) În ceea ce privește organismele, agenția:

(a) efectuează în mod direct sau prin intermediul autorităților aeronautice naționale sau al entităților calificate, inspecții și auditări ale organizațiilor pe care le certifică;

(b) eliberează și prelungește valabilitatea certificatelor:

(i) organizațiilor cu rol de proiectare; sau

(ii) organizațiilor de producție amplasate pe teritoriul statelor membre, dacă acest lucru a fost solicitat de statul membru în cauză; sau

(iii) organizațiilor de producție și întreținere amplasate în afara teritoriului statelor membre;

(c) modifică, suspendă sau revocă certificatul organizației atunci când nu mai sunt îndeplinite condițiile în baza cărora a fost eliberat sau când organizația respectivă nu îndeplinește obligațiile care îi sunt impuse prin prezentul regulament sau prin normele sale de aplicare.

*Articolul 16*

**Monitorizarea aplicării normelor**

(1) Agenția efectuează inspecții de standardizare în domeniile reglementate de articolul 1 alineatul (1), pentru a verifica modul în care autoritățile aeronautice naționale aplică prezentul regulament și normele sale de aplicare, înaintând un raport Comisiei în acest sens.

(2) Agenția efectuează anchete tehnice pentru a monitoriza aplicarea efectivă a prezentului regulament și a normelor de aplicare, având în vedere obiectivele enunțate la articolul 2.

(3) Agenția este consultată și își dă avizul Comisiei cu privire la aplicarea articolului 10.

(4) Metodele de lucru utilizate de agenție pentru îndeplinirea atribuțiilor menționate la alineatele (1), (2) și (3) vor face obiectul cerințelor ce urmează să fie adoptate în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 54 alineatul (2) și ținându-se cont de principiile enunțate la articolele 43 și 44.

*Articolul 17*

**Cercetare**

(1) Agenția poate desfășura și finanța activități de cercetare în măsura în care acestea sunt strict legate de îmbunătățirea activităților de competența sa, fără a aduce atingere dreptului comunitar.

(2) Agenția își coordonează activitățile de cercetare și dezvoltare cu cele ale Comisiei și ale statelor membre pentru a asigura convergența politicilor și acțiunilor desfășurate.

(3) Rezultatele cercetărilor finanțate de agenție sunt publicate, în afară de situația în care agenția le consideră confidențiale.

*Articolul 18*

**Relații internaționale**

(1) Agenția sprijină Comunitatea și statele membre în relațiile acestora cu țări terțe, în conformitate cu dreptul comunitar. Ea poate

▼B

contribui în mod deosebit la armonizarea normelor și la recunoașterea reciprocă a aprobărilor care atestă aplicarea adecvată a normelor.

(2) Agenția poate coopera cu autoritățile aeronautice din țări terțe și cu organizațiile internaționale competente în problemele vizate în prezentul regulament, în cadrul acordurilor de lucru încheiate între ele, în conformitate cu dispozițiile relevante ale tratatului.

(3) Agenția sprijină statele membre în respectarea obligațiilor internaționale ale acestora, și mai ales a celor care decurg din Convenția de la Chicago.

SECȚIUNEA II

**STRUCTURA INTERNĂ**

*Articolul 19*

**Statut juridic, sediu, birouri locale**

(1) Agenția este un organism al Comunității și are personalitate juridică.

(2) În fiecare stat membru, agenția dispune de cea mai extinsă capacitate juridică recunoscută persoanelor juridice în temeiul legislației interne. În mod concret, agenția poate dobândi sau înstrăina bunuri mobile și imobile și se poate constitui ca parte în acțiuni în justiție.

(3) Agenția își poate înființa birouri proprii în statele membre, cu consimțământul acestora.

(4) Agenția este reprezentată de un director executiv.

*Articolul 20*

**Personal**

(1) La angajarea personalului Agenției se aplică Statutul funcționarilor din Comunitatea Europeană, regimul aplicabil agenților și celorlalte categorii de angajați ai Comunităților Europene, precum și normele de aplicare ale statutului și ale condițiilor de mai sus adoptate în comun de instituțiile Comunităților Europene, fără a aduce atingere aplicării articolului 33 din prezentul regulament membrilor comisiilor de apel.

(2) Fără a aduce atingere articolului 30, Agenția exercită asupra propriului personal competențele conferite autorității care efectuează numirile prin Statutul funcționarilor și prin Condițiile de angajare a altor categorii de angajați.

(3) Personalul Agenției este format dintr-un număr strict limitat de funcționari desemnați sau detașați de Comisie sau de statele membre pentru a gestiona activitatea acesteia. Restul personalului se compune din alți angajați recrutați de agenție în funcție de cerințele impuse de îndeplinirea sarcinilor sale.

*Articolul 21*

**Privilegii și imunități**

Protocolul cu privire la Privilegiile și imunitățile Comunităților Europene se aplică și Agenției.

*Articolul 22*

**Răspunderea**

(1) Răspunderea contractuală a Agenției intră sub incidența legii contractului în cauză.

▼B

(2) Curtea de Justiție a Comunităților Europene este competentă să se pronunțe în temeiul oricărei clauze de arbitraj cuprinse în contractele încheiate de agenție.

(3) În cazul răspunderii extra-contractuale, în conformitate cu principiile generale comune sistemelor de drept ale statelor membre, Agenția acordă despăgubiri pentru toate prejudiciile provocate de serviciile sau angajații săi în executarea îndatoririlor lor.

(4) Curtea de Justiție este competentă să se pronunțe în litigiile care privesc acordarea unor despăgubiri pentru prejudiciile menționate la alineatul (3).

(5) Răspunderea individuală a angajaților față de agenție intră sub incidența dispozițiilor în materie cuprinse în Statutul funcționarilor sau în Condițiile de angajare.

*Articolul 23*

**Publicarea documentelor**

(1) Fără a aduce atingere deciziilor luate în baza articolului 290 din tratat, următoarele documente se elaborează în toate limbile oficiale ale Comunității:

(a) raportul de siguranță menționat la articolul 11 alineatul (4);

(b) avizele înaintate Comisiei în conformitate cu articolul 14 alineatul (1);

(c) raportul general anual și programul de activitate menționate la articolul 24 alineatul (2) literele (b) și respectiv (c).

(2) Serviciile de traducere necesare funcționării agenției se asigură de centrul de traduceri al organismelor Uniunii Europene.

*Articolul 24*

**Atribuțiile consiliului de administrație**

(1) Agenția are un consiliu de administrație.

(2) Consiliul de administrație:

(a) numește directorul executiv și, la propunerea acestuia, directorii, în conformitate cu articolul 30;

▼M2

(b) Consiliul de administrație adoptă raportul anual privind activitățile agenției și îl transmite, până la 15 iunie, Parlamentului European, Consiliului, Comisiei, Curții de Conturi și statelor membre.

Agenția transmite anual autorității bugetare orice informații pertinente referitoare la rezultatele procedurilor de evaluare;

▼B

(c) până la data de 30 septembrie a fiecărui an, și după obținerea avizului Comisiei, adoptă programul de activitate al agenției pentru anul următor și îl înaintează Parlamentului European, Consiliului, Comisiei și statelor membre; programul de activitate se adoptă fără a aduce atingere procedurii bugetare anuale a Comunității și programului legislativ al Comunității în domeniile pertinente care țin de siguranța aviației;

(d) adoptă liniile directoare pentru repartizarea atribuțiilor de certificare autorităților aeronautice naționale sau entităților calificate, după obținerea acordului Comisiei;

(e) stabilește procedurile de luare a deciziilor de către directorul executiv, menționate la articolele 43 și 44;

(f) își exercită funcțiile cu privire la bugetul agenției, în conformitate cu dispozițiile articolelor 48, 49 și 52;

▼B

(g) numește membrii comisiilor de apel în conformitate cu articolul 32;

(h) exercită autoritate disciplinară asupra directorului executiv, precum și, în acord cu acesta, asupra directorilor;

(i) își dă avizul cu privire la reglementarea taxelor și onorariilor menționate la articolul 53 alineatul (1);

(j) elaborează propriul regulament de ordine interioară;

(k) stabilește regimul lingvistic al agenției;

(l) completează, dacă este cazul, lista de documente menționate la articolul 23 alineatul (1);

(m) stabilește structura organizatorică a agenției și adoptă politica de personal a acesteia.

(3) Consiliul de administrație poate consilia directorul executiv cu privire la toate aspectele aflate în strictă legătură cu dezvoltarea strategică a siguranței aviației, inclusiv activitatea de cercetare, așa cum este definită la articolul 17.

(4) Consiliul de administrație înființează un organ consultativ format din părțile interesate cu care se consultă înainte de a lua decizii în domeniile menționate la alineatul (2) literele (c), (e), (f) și (i). Consiliul de administrație poate hotărî, de asemenea, consultarea acestui organ consultativ asupra altor probleme menționate la alineatele (2) și (3). Avizul organului consultativ nu are un caracter obligatoriu pentru consiliul de administrație.

*Articolul 25*

**Componența consiliului de administrație**

(1) Consiliul de administrație este format din câte un reprezentant al fiecărui stat membru și un reprezentant al Comisiei. În acest scop, fiecare stat membru și Comisia numesc câte un membru în consiliul de administrație, precum și un membru supleant, care îl înlocuiește pe membrul plin în absența acestuia. Durata mandatului acestor membri este de cinci ani și se poate prelungi.

(2) După caz, se stabilește și participarea unor reprezentanți ai unor țări terțe europene, precum și condițiile participării acestora, prin procedurile menționate la articolul 55.

*Articolul 26*

**Președinția consiliului de administrație**

(1) Consiliul de administrație alege un președinte și un vicepreședinte dintre membrii săi. Vicepreședintele îl înlocuiește pe președinte din oficiu atunci când acesta este împiedicat să-și exercite atribuțiile.

(2) Mandatul președintelui și al vicepreședintelui expiră în momentul în care aceștia încetează să mai fie membri ai consiliului de administrație. Sub rezerva prezentei dispoziții, durata mandatelor președintelui și vicepreședintelui este de trei ani. Durata mandatelor este reînnoibilă.

*Articolul 27*

**Ședințe**

(1) Ședințele consiliului de administrație se convoacă de către președinte.

(2) Directorul executiv al agenției participă la dezbateri.

(3) Consiliul de administrație se reunește în cel puțin două ședințe ordinare pe an. În plus, se poate reuni la inițiativa președintelui sau la solicitarea a cel puțin o treime din membri.

▼B

(4) Consiliul de administrație poate invita orice persoană ale cărei opinii prezintă interes să participe la ședințe în calitate de observator.

(5) Membrii consiliului de administrație pot fi asistați de consilieri sau experți, sub rezerva dispozițiilor regulamentului de ordine interioară.

(6) Secretariatul consiliului de administrație este asigurat de agenție.

*Articolul 28*

**Vot**

(1) Fără a aduce atingere articolului 30 alineatul (1), consiliul de administrație ia decizii cu o majoritate a două treimi din membrii săi. La solicitarea unui membru al consiliului de administrație, decizia menționată la articolul 24 alineatul (2) litera (k) se ia cu unanimitate.

(2) Fiecare membru dispune de un singur vot. Directorul executiv al agenției nu are drept de vot. În absența unui membru, dreptul său de vot poate fi exercitat de membrul supleant.

(3) Regulamentul de ordine interioară stabilește în detaliu procedura de vot, îndeosebi condițiile în care un membru poate acționa în numele altui membru, precum și cerințele privind cvorumul, după caz.

*Articolul 29*

**Atribuțiile și competențele directorului executiv**

(1) Agenția este coordonată de directorul executiv, care dispune de o independență totală în executarea sarcinilor sale. Fără a aduce atingere competențelor Comisiei și respectiv ale consiliului de administrație, directorul executiv nu solicită și nu acceptă nici un fel de instrucțiuni de la vreun guvern sau orice alt organism.

(2) Parlamentul European sau Consiliul pot invita directorul executiv al agenției să raporteze cu privire la executarea sarcinilor sale.

(3) Directorul executiv are următoarele atribuții și competențe:

(a) aprobă măsurile adoptate de agenție, definite la articolele 13 și 15, în limitele stabilite de prezentul regulament, normele de aplicare și orice act cu putere de lege aplicabil;

(b) decide cu privire la inspecțiile și anchetele prevăzute la articolele 45 și 46;

(c) repartizează atribuțiile de certificare autorităților aeronautice naționale sau entităților calificate în conformitate cu liniile directoare stabilite de consiliul de administrație;

(d) asigură toate funcțiile internaționale și acțiunile de cooperare tehnică cu țări terțe în conformitate cu articolul 18;

(e) întreprinde toate măsurile necesare, inclusiv adoptarea unor instrucțiuni administrative interne și publicarea înștiințărilor, pentru a asigura funcționarea agenției în conformitate cu dispozițiile prezentului regulament;

(f) întocmește în fiecare an un proiect de raport general pe care îl înaintează consiliului de administrație;

(g) exercită competențele prevăzute la articolul 20 alineatul (2) în ceea ce privește personalul;

(h) realizează estimări privind veniturile și cheltuielile agenției în conformitate cu articolul 48 și execută bugetul agenției în conformitate cu articolul 49;

(i) își deleagă competențele altor membri din personalul agenției, cu respectarea normelor care urmează să fie adoptate în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 54 alineatul (2);

▼B

(j) cu aprobarea consiliului de administrație, ia decizii cu privire la înființarea birourilor locale în statele membre, în conformitate cu articolul 19 alineatul (3).

*Articolul 30*

**Numirea funcționarilor superiori**

(1) Directorul executiv al agenției este numit pe baza meritelor proprii, precum și a competenței și experienței sale profesionale dovedite și relevante în domeniul aviației civile, sau este eliberat din funcție de consiliul de administrație la propunerea Comisiei. Decizia în acest sens a consiliului de administrație se ia cu o majoritate de trei sferturi din membri.

(2) Directorul executiv poate fi asistat de unul sau mai mulți directori. Dacă directorul executiv este absent sau bolnav, este înlocuit de unul dintre directori.

(3) Directorii agenției sunt numiți pe baza competenței lor profesionale relevante pentru aviația civilă sau sunt eliberați din funcție de consiliul de administrație, la propunerea directorului executiv.

(4) Durata mandatelor directorului executiv și ale directorilor este de cinci ani. Această durată este reînnoibilă.

*Articolul 31*

**Atribuțiile comisiilor de apel**

(1) În cadrul agenției, există una sau mai multe comisii de apel.

(2) Comisia sau comisiile de apel se pronunță cu privire la recursurile împotriva deciziilor menționate la articolul 35.

(3) Comisia sau comisiile de apel se reunesc ori de câte ori este necesar. Numărul comisiilor de apel și repartizarea sarcinilor de lucru între ele sunt determinate de Comisie în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 54 alineatul (3).

*Articolul 32*

**Componența comisiilor de apel**

(1) O comisie de apel este compusă dintr-un președinte și doi membri.

(2) Președintele și cei doi membri sunt reprezentați în caz de absență de membrii supleanți.

(3) Președintele, membrii, precum și supleanții acestora sunt desemnați de consiliul de administrație de pe o listă de candidați calificați adoptată de Comisie.

(4) În cazul în care comisia de apel consideră că natura unui recurs necesită acest lucru, ea poate face apel la alți doi membri de pe lista menționată pentru cazul respectiv.

(5) Calificările necesare pentru membrii fiecărei comisii de apel, atribuțiile fiecărui membru în parte în etapa de elaborare a deciziilor și condițiile de vot sunt stabilite de către Comisie în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 54 alineatul (3).

*Articolul 33*

**Membrii comisiilor de apel**

(1) Mandatul membrilor comisiilor de apel, inclusiv al președinților și al membrilor supleanți este de cinci ani. Durata acestui mandat este reînnoibilă.

(2) Membrii comisiilor de apel sunt independenți. Aceștia nu se supun nici unor instrucțiuni în luarea deciziilor lor.

▼B

(3) Membrii comisiilor de apel nu pot exercita nici o altă sarcină în cadrul agenției. Funcția membrilor comisiilor de apel poate fi o funcție cu normă parțială.

(4) Membrii comisiilor de apel nu pot fi demiși din funcție sau retrași de pe listă pe durata mandatului lor, decât în cazul în care există motive temeinice care să justifice o astfel de măsură și Comisia, după obținerea avizului consiliului de administrație, ia o decizie în acest sens.

*Articolul 34*

**Excludere și recuzare**

(1) Membrii comisiilor de apel nu pot lua parte la procedurile de apel în legătură cu care au un interes personal, dacă au fost anterior reprezentanții uneia dintre părțile la procedură, sau dacă au participat la luarea deciziei care face obiectul apelului.

(2) Dacă, pentru unul dintre motivele menționate la alineatul (1) sau pentru orice alt motiv, un membru al unei comisii de apel consideră că nu trebuie să participe la o procedură de apel, acesta informează comisia de apel în mod corespunzător.

(3) Membrii comisiilor de apel pot fi recuzați de oricare dintre părțile implicate într-un recurs pe baza oricăruia dintre motivele menționate la alineatul (1), sau dacă sunt bănuiți de părtinire. O recuzare nu se poate admite dacă, deși are cunoștință de un motiv de recuzare, partea implicată în procedura de apel a angajat o etapă procedurală. Recuzarea nu se poate baza în nici un caz pe naționalitatea membrilor.

(4) Comisiile de apel hotărăsc măsurile de aplicat în cazurile menționate la alineatele (2) și (3) fără participarea membrului în cauză. Pentru a se putea lua această decizie, respectivul membru este înlocuit în comisia de apel cu membrul său supleant.

*Articolul 35*

**Decizii care pot face obiectul unei căi de atac**

(1) Împotriva oricărei decizii luate de Agenție în temeiul articolelor 15, 46 sau 53 poate fi formulată o cale de atac.

(2) O cale de atac formulată în temeiul alineatului (1) de mai sus nu are efect suspensiv. Cu toate acestea, dacă este de părere că împrejurările o permit, Agenția poate dispune suspendarea aplicării deciziei contestate.

(3) O cale de atac împotriva unei decizii care pune capăt unei proceduri în ceea ce privește una dintre părți poate fi formulată numai în conexiune cu o cale de atac împotriva deciziei finale, cu excepția cazului în care decizia prevede o cale de atac individuală.

*Articolul 36*

**Persoane îndreptățite la o cale de atac**

Orice persoană fizică sau juridică poate formula o cale de atac împotriva unei decizii care îi este adresată sau împotriva unei decizii care, deși este o decizie adresată unei alte persoane, o privește în mod direct și personal. Părțile la procedură se pot constitui ca părți la procedura de atac.

*Articolul 37*

**Termen și formă**

Calea de atac, precum și motivarea acesteia, se depun în scris la Agenție în termen de două luni de la data la care măsura este comunicată persoanei în cauză sau, în absența acesteia, de la data la care persoana ia cunoștință de măsura respectivă, după caz.

▼B

*Articolul 38*

**Revizuire preliminară**

(1) În cazul în care consideră calea de atac admisibilă și întemeiată, directorul executiv revizuiește decizia. Această dispoziție nu se aplică în situația în care recurentul este opus altei părți în procedura de atac.

(2) Dacă decizia nu este revizuită în termen de o lună de la data primirii motivării căii de atac, Agenția decide imediat dacă suspendă sau nu aplicarea deciziei în conformitate cu articolul 35 alineatul (2) teza a doua, și înaintează atacul comisiei de apel.

*Articolul 39*

**Examinarea recursurilor**

(1) În cazul în care calea de atac este admisibilă, comisia de apel verifică dacă aceasta este întemeiată.

(2) La examinarea căii de atac, comisia de apel acționează cu promptitudine. Comisia invită părțile, ori de câte ori este necesar, să prezinte observațiile pe care le au cu privire la înștiințările făcute de comisia de apel sau comunicările altor părți la procedura de atac, cu respectarea termenelor stabilite. Părțile la procedura de atac au dreptul de a face susțineri verbale.

*Articolul 40*

**Decizii privind recursurile**

Comisia de apel poate fie să exercite toate atribuțiile care sunt de competența agenției, fie să trimită cazul organului competent al agenției. Decizia comisiei de apel este obligatorie pentru acest organ competent.

*Articolul 41*

**Acțiuni în fața Curții de Justiție**

(1) Împotriva deciziilor comisiilor de apel, se poate formula o cale de atac în fața Curții de Justiție în condițiile stabilite la articolul 230 din tratat.

(2) În cazul în care Agenția nu ia o decizie, poate fi formulată o procedură având ca obiect acest fapt în fața Curții de Justiție în condițiile stabilite la articolul 232 din tratat.

(3) Agenția are obligația de a lua măsurile necesare pentru a aduce la îndeplinire hotărârea Curții de Justiție.

*Articolul 42*

**Cale directă de atac**

Statele membre și instituțiile comunitare pot formula o cale directă de atac în fața Curții de Justiție împotriva deciziilor Agenției.

SECȚIUNEA III

**METODE DE LUCRU**

*Articolul 43*

**Proceduri pentru elaborarea unor avize, specificații de certificare și documente orientative**

(1) Imediat după intrarea în vigoare a prezentului regulament, consiliul de administrație elaborează proceduri transparente pentru eliberarea avizelor, a specificațiilor privind certificarea și a documentelor orientative prevăzute la articolul 13 literele (a) și (b).

Aceste proceduri:

▼B

(a) se bazează pe cunoștințele de specialitate de care dispun autoritățile aeronautice de reglementare din statele membre;

(b) la nevoie, fac apel la experți calificați din partea părților interesate;

(c) asigură publicarea documentelor de către agenție și consultarea largă a părților interesate, în conformitate cu un calendar și o procedură care presupun și o obligație din partea agenției de a reacționa în scris cu privire la procesul de consultare.

(2) În cazul în care, în conformitate cu articolul 14, agenția elaborează avize, specificații de certificare și documente orientative care trebuie să fie aplicate de statele membre, ea trebuie să instituie o procedură pentru consultarea statelor membre. În acest scop, agenția poate crea un grup de lucru, iar fiecare stat membru are dreptul de a numi un expert în acest grup.

(3) Măsurile prevăzute la articolul 13 literele (a) și (b) și procedurile instituite în temeiul alineatului (1) din prezentul articol se publică în publicația oficială a agenției.

(4) Se instituie proceduri speciale privind aplicarea unor măsuri imediate de către agenție pentru a reacționa la o problemă de siguranță și pentru a informa părțile interesate despre măsurile pe care trebuie să le aplice.

*Articolul 44*

**Proceduri pentru luarea deciziilor**

(1) Consiliul de administrație instituie proceduri transparente pentru luarea deciziilor individuale, prevăzute la articolul 13 litera (c).

Aceste proceduri:

(a) asigură audierea persoanei fizice sau juridice căreia i se adresează decizia, precum și a oricărei alte persoane pe care decizia o privește în mod direct și personal;

(b) prevăd comunicarea deciziei către persoana fizică sau juridică implicată și publicarea acestei decizii;

(c) prevăd informarea persoanei fizice sau juridice căreia i se adresează o decizie, precum și a tuturor celorlalte părți la procedură, cu privire la căile de atac de care dispun în temeiul prezentului regulament;

(d) asigură motivarea corespunzătoare a deciziei.

(2) Consiliul de administrație instituie, de asemenea, proceduri prin care se specifică condițiile în care sunt notificate deciziile, ținând seama și de procedura de apel.

(3) Se instituie proceduri speciale privind aplicarea unor măsuri imediate de către agenție pentru a reacționa la o problemă de siguranță și pentru a informa părțile interesate despre măsurile pe care trebuie să le aplice.

*Articolul 45*

**Inspecții în statele membre**

(1) Fără a aduce atingere competențelor executorii conferite Comisiei prin tratat, agenția oferă asistență Comisiei în monitorizarea aplicării prezentului regulament și a normelor sale de aplicare, prin efectuarea unor inspecții de standardizare la autoritățile competente din statele membre, în conformitate cu articolul 16 alineatul (1). Funcționarii mandatați în acest scop conform prezentului regulament sunt abilitați împreună cu autoritățile naționale și în conformitate cu dispozițiile legale ale statului membru în cauză:

(a) să examineze dosarele, datele, procedurile și orice alte documente relevante privind realizarea nivelelor de siguranță aeriană în conformitate cu prezentul regulament;

▼B

(b) să facă extrase sau copii după aceste dosare, date, proceduri şi alte documente;

(c) să solicite explicaţii verbale la faţa locului;

(d) să aibă acces la toate clădirile, terenurile şi mijloacele de transport necesare.

(2) Funcţionarii agenţiei mandataţi să efectueze astfel de inspecţii îşi exercită atribuţiile pe baza prezentării unei autorizaţii scrise în care se specifică obiectul şi scopul inspecţiei, precum şi data la care trebuie să înceapă. Cu suficient timp înainte de începerea inspecţiei, agenţia informează statul membru vizat despre inspecţia preconizată şi identitatea funcţionarilor mandataţi.

(3) Statul membru vizat se supune acestor inspecţii şi garantează că organismele sau persoanele vizate se supun la rândul lor acestor inspecţii.

(4) Atunci când o inspecţie efectuată în condiţiile prezentului articol presupune şi inspectarea unei întreprinderi sau asociaţii de întreprinderi, se aplică dispoziţiile articolului 46. În cazul în care o întreprindere se opune unei astfel de inspecţii, statul membru vizat asigură asistenţa necesară funcţionarilor mandataţi ai agenţiei pentru ca aceştia să-şi poată duce la bun sfârşit misiunea.

(5) Rapoartele întocmite în aplicarea prezentului articol se redactează în limba sau limbile oficiale ale statului membru unde a avut loc inspecţia.

*Articolul 46*

**Anchetarea întreprinderilor**

(1) În vederea aplicării articolul 15, Agenţia poate efectua în mod direct sau poate atribui autorităţilor aeronautice naţionale sau entităţilor calificate sarcina de a realiza integral ancheta întreprinderilor cu tot ce presupune aceasta. Anchetele se efectuează cu respectarea dispoziţiilor legale în vigoare în statele membre în care se desfăşoară. În acest scop, persoanele mandatate în temeiul prezentului regulament sunt abilitate:

(a) să examineze dosarele, datele, procedurile şi orice alte documente relevante privind executarea atribuţiilor agenţiei;

(b) să facă copii după toate sau după o parte din aceste dosare, date, proceduri şi alte documente;

(c) să solicite explicaţii verbale la faţa locului;

(d) să aibă acces la orice clădire, teren şi mijloc de transport aparţinând întreprinderilor.

(2) Persoanele mandatate pentru efectuarea acestor anchete îşi pot exercita atribuţiile pe baza prezentării unei autorizaţii scrise în care se specifică obiectul şi scopul anchetei.

(3) Cu suficient timp înainte de începerea inspecţiei, agenţia informează statul membru pe al cărui teritoriu urmează să se desfăşoare ancheta, despre ancheta preconizată şi despre identitatea funcţionarilor mandataţi. Funcţionarii din statele membre, la solicitarea agenţiei, oferă asistenţă persoanelor mandatate în îndeplinirea misiunii lor.

*Articolul 47*

**Transparenţă şi comunicare**

▼M2

(1) Regulamentul (CE) nr. 1049/2001 al Parlamentului European şi al Consiliului din 30 mai 2001 privind accesul public la documentele Parlamentului European, ale Consiliului şi ale Comisiei [1] se aplică documentelor deţinute de agenţie.

[1] JO L 145, 31.5.2001, p. 43.

▼B

(2) Agenția poate desfășura o activitate de comunicare din proprie inițiativă în domeniile de competența sa. În mod concret, Agenția asigură, pe lângă publicațiile prevăzute la articolul 43 alineatul (3), comunicarea rapidă către publicul larg și toate părțile interesate a unor informații obiective, sigure, și ușor de înțeles cu privire la propria activitate.

▼M2

(3) Consiliul de administrație adoptă sistemul de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1049/2001 în termen de șase luni de la intrarea în vigoare a Regulamentului (CE) nr. 1643/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 iulie 2003 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1592/2002 din 15 iulie 2002 privind normele comune în domeniul aviației civile și înființarea unei agenții europene de siguranță aeriană ([1]).

▼B

(4) Orice persoană fizică și juridică are dreptul de a se adresa în scris Agenției într-una din limbile prevăzute la articolul 314 din tratat. Persoana respectivă are dreptul de a primi un răspuns în aceeași limbă.

▼M2

(5) Deciziile luate de agenție în conformitate cu articolul 8 din Regulamentul (CE) nr. 1049/2001 pot avea drept rezultat introducerea unei plângeri către Ombudsman sau pot constitui obiectul unei acțiuni în fața Curții de Justiție, în temeiul articolelor 195 și respectiv 230 din Tratatul CE.

▼B

SECȚIUNEA IV

**DISPOZIȚII FINANCIARE**

*Articolul 48*

**Bugetul**

(1) Veniturile agenției se constituie din următoarele:

(a) o contribuție din partea Comunității și din partea oricărei alte țări terțe europene cu care Comunitatea a încheiat acordurile prevăzute la articolul 55;

(b) taxele achitate de solicitanți și titularii de certificate și aprobări eliberate de agenție;

(c) onorariile percepute pentru publicații, activități de formare și orice alte servicii asigurate de agenție.

(2) Cheltuielile agenției sunt cheltuieli cu personalul, cu infrastructura, cheltuieli administrative și operaționale.

▼M2

(3) Veniturile și cheltuielile se echilibrează.

(4) În fiecare an, Consiliul de administrație, pe baza unui proiect de raport privind estimarea veniturilor și a cheltuielilor, întocmește un buget estimativ cu veniturile și cheltuielile agenției pentru exercițiul financiar următor.

(5) Consiliul de administrație transmite, până la 31 martie, acest buget estimativ, care include și un proiect de organigramă și este însoțit de programul de activitate preliminar, Comisiei și statelor membre cu care Comunitatea a încheiat acorduri în conformitate cu articolul 55.

(6) Bugetul estimativ este transmis de Comisie Parlamentului European și Consiliului (denumit în continuare „autoritatea bugetară”) împreună cu proiectul preliminar al bugetului general al Uniunii Europene.

([1]) JO L 245, 29.9.2003, p. 7.

▼M2

(7) Pe baza bugetului estimativ, Comisia înscrie în proiectul preliminar al bugetului general al Uniunii Europene datele estimative pe care le consideră necesare în ceea ce privește organigrama și valoarea subvenției acordate din bugetul general, pe care le transmite autorității bugetare în conformitate cu articolul 272 din tratat.

(8) Autoritatea bugetară ordonanțează creditele alocate agenției.

Autoritatea bugetară adoptă organigrama agenției.

(9) Consiliul de administrație adoptă bugetul. El devine definitiv după adoptarea definitivă a bugetului general al Uniunii Europene. În cazul în care este necesar, bugetul se ajustează corespunzător.

(10) Consiliul de administrație notifică autorității bugetare, în cel mai scurt timp, intenția sa de a pune în aplicare orice proiect care poate avea un impact financiar semnificativ asupra finanțării bugetului, în special proiectele în domeniul proprietății, cum ar fi închirierea sau achiziționarea de imobile. Consiliul de administrație informează Comisia cu privire la aceasta.

În cazul în care o componentă a autorității bugetare a notificat intenția sa de a emite un aviz, aceasta transmite avizul menționat consiliului de administrație în termen de șase săptămâni de la data notificării proiectului.

*Articolul 49*

**Execuția și controlul bugetului**

(1) Directorul executiv execută bugetul agenției.

(2) Până la 1 martie următor încheierii fiecărui exercițiu financiar, contabilul agenției transmite contabilului Comisiei bugetul provizoriu împreună cu un raport privind gestiunea bugetară și financiară din exercițiul financiar respectiv. Contabilul Comisiei consolidează bugetul provizoriu al instituțiilor și organismelor descentralizate în conformitate cu articolul 128 din regulamentul financiar general.

(3) Până la 31 martie următor încheierii fiecărui exercițiu financiar, contabilul Comisiei transmite Curții de Conturi bugetul provizoriu al agenției împreună cu un raport privind gestiunea bugetară și financiară din exercițiul financiar respectiv. Raportul privind gestiunea bugetară și financiară a exercițiului se transmite, de asemenea, Parlamentului European și Consiliului.

(4) La primirea observațiilor formulate de Curtea de Conturi cu privire la bugetul provizoriu al agenției, în conformitate cu dispozițiile articolului 129 din regulamentul financiar general, directorul executiv stabilește bugetul definitiv al agenției pe răspundere proprie și îl prezintă consiliului de administrație în vederea obținerii unui aviz.

(5) Consiliul de administrație emite un aviz cu privire la bugetul definitiv al agenției.

(6) Directorul executiv transmite Consiliului, Comisiei și Curții de Conturi, până la 1 iulie următor încheierii fiecărui exercițiu financiar, bugetul definitiv împreună cu avizul Consiliului de administrație.

(7) Bugetul definitiv se publică.

(8) Directorul executiv prezintă Curții de Conturi un răspuns privind observațiile acesteia până la 30 septembrie. Răspunsul se transmite, de asemenea, consiliului de administrație.

(9) Directorul executiv prezintă Parlamentului European, la cererea acestuia, orice informație necesară pentru aplicarea în bune condiții a procedurii privind descărcarea de obligații pentru exercițiul financiar în cauză, în conformitate cu cele stabilite la articolul 146 alineatul (3) din regulamentul financiar general.

▼M2

(10) Parlamentul European, la propunerea Consiliului, care hotărăşte cu majoritate calificată, acordă directorului executiv, până la 30 aprilie a anului n+2, descărcarea de obligaţii în legătură cu execuţia bugetară pe anul n.

▼B

*Articolul 50*

**Combaterea fraudelor**

(1) În lupta împotriva fraudelor, corupţiei şi a altor activităţi ilegale se aplică fără restricţii dispoziţiile Regulamentului (CE) nr. 1073/1999 al Parlamentului European şi al Consiliului din 25 mai 1999 privind anchetele efectuate de Oficiul european de luptă antifraudă (OLAF) ([1]).

(2) Agenţia aderă la Acordul interinstituţional din 25 mai 1999 privind anchetele interne efectuate de Oficiul european de luptă antifraudă (OLAF) ([2]) şi elaborează fără întârziere dispoziţii corespunzătoare aplicabile tuturor angajaţilor agenţiei.

(3) Deciziile de finanţare şi acordurile şi instrumentele de aplicare care decurg din acestea prevăd în mod expres că atât Curtea de Conturi cât şi OLAF pot efectua la nevoie controale la faţa locului la beneficiarii unor credite din partea agenţiei, precum şi la agenţii care răspund de atribuirea fondurilor respective.

*Articolul 51*

**Evaluare**

(1) La trei ani de la data la care agenţia începe să-şi exercite atribuţiile şi ulterior la intervale de cinci ani, consiliul de administraţie solicită executarea unei evaluări externe independente privind aplicarea prezentului regulament.

(2) Evaluarea se referă la examinarea modului în care îşi îndeplineşte agenţia atribuţiile. De asemenea, se evaluează impactul pe care prezentul regulament, agenţia şi modalităţile sale de lucru îl au cu privire la instituirea unui nivel ridicat de siguranţă în aviaţia civilă. Evaluarea ţine seama de punctele de vedere ale factorilor interesaţi, atât la nivel european, cât şi naţional.

(3) Consiliul de administraţie primeşte constatările acestei evaluări şi formulează recomandări cu privire la eventualele modificări la nivel de regulament, agenţie şi metodele sale de lucru pe care le înaintează Comisiei, care le poate transmite mai departe, însoţite de propriul aviz şi de propuneri corespunzătoare, Parlamentului European şi Consiliului. După caz, se anexează şi un plan de acţiune însoţit de un calendar. Atât constatările evaluării cât şi recomandările se fac publice.

▼M2

*Articolul 52*

**Dispoziţii financiare**

Consiliul de administraţie adoptă normele financiare care se aplică agenţiei, după consultarea Comisiei. Normele financiare nu se pot abate de la Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2343/2002 al Comisiei din 19 noiembrie 2002 privind regulamentul financiar-cadru pentru organismele prevăzute în articolul 185 din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului privind regulamentul financiar care se aplică bugetului general al Comunităţilor Europene ([3]), în afara cazului în care această abatere este cerută în mod expres pentru funcţionarea agenţiei şi există aprobarea prealabilă a Comisiei.

([1]) JO L 136, 31.5.1999, p. 1.
([2]) JO L 136, 31.5.1999, p. 15.
([3]) JO L 357, 31.12.2002, p. 72; rectificativ (JO L 2, 7.1.2003, p. 39).

▼B

*Articolul 53*

**Taxele și onorariile**

(1) Comisia, acționând în conformitate cu procedura stabilită la articolul 54 alineatul (3) și după consultarea Consiliului de administrație, adoptă un regulament cu privire la taxe și onorarii.

(2) Regulamentul privind taxele și onorariile indică în mod concret prestațiile pentru care se datorează taxe și onorarii în sensul articolului 48 alineatul (1), precum și cuantumul taxelor și onorariilor și modalitatea de achitare a acestora.

(3) Se percep taxe și onorarii pentru:

(a) eliberarea și prelungirea valabilității certificatelor, precum și pentru funcțiile de supraveghere continuă aferente;

(b) furnizarea serviciilor, reflectându-se costul real al fiecărei prestații;

(c) prelucrarea apelurilor.

Toate taxele și onorariile se exprimă și se achită în monedă euro.

(4) Cuantumul taxelor și onorariilor se stabilește la un nivel care să asigure în principiu un venit suficient pentru a acoperi în totalitate costul serviciilor furnizate.

Contribuția menționată la articolul 48 alineatul (1) poate acoperi, pentru o perioadă de tranziție care se încheie la 31 decembrie a celui de al patrulea an de la data intrării în vigoare a prezentului regulament, cheltuielile care se referă la etapa inițială de lansare a agenției. În conformitate cu procedura stabilită la articolul 54 alineatul (3), această perioadă se poate prelungi la nevoie cu cel mult un an.

CAPITOLUL IV

**DISPOZIȚII FINALE**

*Articolul 54*

**Comitet**

(1) Comisia este sprijinită de un comitet.

(2) Ori de câte ori se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolele 3 și 7 din Decizia nr. 1999/468/CE, avându-se în vedere dispozițiile articolului 8.

(3) Ori de câte ori se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolele 5 și 7 din Decizia nr. 1999/468/CE, avându-se în vedere dispozițiile articolul 8.

Perioada prevăzută la articolul 5 alineatul (6) din Decizia nr. 1999/468/CE se stabilește la o lună.

(4) Ori de câte ori se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 6 din Decizia nr. 1999/468/CE.

Înainte de a lua o decizie, Comisia se consultă cu comitetul prevăzut la alineatul (1) din prezentul articol.

Perioada prevăzută la articolul 6 litera (b) din Decizia nr. 1999/468/CE se stabilește la trei luni.

Dacă o decizie a Comisiei este prezentată Consiliului de un stat membru, Consiliul, hotărând cu majoritate calificată, poate lua o decizie diferită în termen de trei luni.

(5) Comitetul adoptă propriul regulament de ordine interioară.

▼B

*Articolul 55*

**Participarea unor țări terțe europene**

Agenția este deschisă participării unor țări terțe europene care sunt părți la Convenția de la Chicago și care au încheiat acorduri cu Comunitatea Europeană în temeiul cărora au adoptat și aplică dreptul comunitar în domeniul reglementat de prezentul regulament și de normele de aplicare a acestuia.

În temeiul dispozițiilor relevante ale acestor acorduri, se elaborează proceduri în care se precizează, printre altele, natura, dimensiunea și normele detaliate pentru participarea acestor țări la activitatea agenției, inclusiv dispozițiile legate de contribuțiile financiare și de personal.

*Articolul 56*

**Demararea activității agenției**

(1) Agenția îndeplinește atribuțiile de certificare care îi revin în temeiul articolului 15 începând cu 28 septembrie 2003. Până la acea dată, statele membre continuă să aplice actele cu putere de lege și normele administrative în vigoare.

(2) În cadrul unei perioade de tranziție suplimentare de 42 de luni de la data prevăzută la alineatul (1), statele membre pot continua să elibereze certificate și aprobări prin derogare de la articolele 5, 6, 9 și 15 în condițiile precizate de Comisie în normele adoptate pentru punerea lor în aplicare. Dacă în aceste condiții statele membre eliberează certificate în baza certificatelor eliberate de țări terțe, normele de aplicare adoptate de Comisie acordă atenția cuvenită principiilor formulate la articolul 9 alineatul (2) literele (b) și (c).

(3) Prin derogare de la dispozițiile articolului 43, până la adoptarea cerințelor esențiale în conformitate cu articolul 7, îndeplinirea atribuțiilor corespunzătoare de către agenție se poate supune unor proceduri de lucru convenite cu autoritățile de aviație reunite.

*Articolul 57*

**Abrogare**

(1) Directiva 80/51/CEE și anexa II la Regulamentul (CEE) nr. 3922/91 se abrogă de la 28 septembrie 2003.

(2) Dispozițiile articolului 8 se aplică produselor, pieselor, echipamentelor, organismelor și persoanelor care au fost certificate în conformitate cu dispozițiile menționate la alineatul (1) din prezentul articol.

*Articolul 58*

**Intrare în vigoare**

Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la publicarea sa în *Jurnalul Oficial al Comunităților Europene*.

Articolele 5 și 6 se aplică de la data prevăzută în normele de aplicare.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

▼B

*ANEXA I*

**Cerințele esențiale de navigabilitate menționate la articolul 5**

1. Integritatea produsului: integritatea produsului trebuie să fie asigurată pentru toate condițiile de zbor previzibile pe durata de exploatare a aeronavei. Conformitatea cu toate cerințele trebuie să fie demonstrată prin evaluări sau analize însoțite, după caz, de încercări.

1.a. Structuri și materiale: integritatea structurii trebuie să fie asigurată complet și suficient peste anvelopa operațională a aeronavei, inclusiv sistemul său de propulsie, și trebuie menținută pe toată durata de exploatare a aeronavei.

1.a.1. Toate piesele aeronavei, al căror defect ar putea reduce integritatea structurală, trebuie să îndeplinească următoarele condiții, fără deformări periculoase sau riscul de a ceda. Acestea cuprind toate elementele de masă semnificativă și dispozitivele lor de fixare.

1.a.1.a. Trebuie avute în vedere, cu o marjă suficientă, toate combinațiile de sarcini care pot surveni în limitele greutății, gamei de centraj, anvelopei operaționale și duratei de exploatare a aeronavei. Acestea cuprind și sarcinile provocate de rafalele de vânt, manevre, presurizare, suprafețele mobile, sistemele de comandă și propulsie, atât în zbor cât și la sol.

1.a.1.b. Se iau în considerare și sarcinile și defectele posibile provocate de aterizările sau amerizările de urgență.

1.a.1.c. Efectele dinamice trebuie să fie cuprinse în răspunsul structural la aceste sarcini.

1.a.2. Aeronava trebuie să fie scutită de orice instabilitate elastică sau vibrații excesive.

1.a.3. Procesele de fabricație și materialele utilizate pentru construirea unui avion trebuie să conducă la proprietăți structurale cunoscute și reproductibile. Orice modificare în performanțele unui material legate de mediul operațional trebuie justificată.

1.a.4. Efectele de efort ciclic, degradarea mediului, daunele accidentale sau care au o sursă anume nu trebuie să distrugă integritatea structurală sub nivelul de rezistență reziduală acceptabilă. Se difuzează toate instrucțiunile necesare pentru asigurarea menținerii navigabilității în acest sens.

1.b. Propulsia: integritatea sistemului de propulsie (și anume a motorului și, după caz, a elicelor) trebuie să fie demonstrată complet și suficient peste anvelopa operațională a sistemului de propulsie, și trebuie menținută pe toată durata de utilizare a sistemului de propulsie.

1.b.1. Sistemul de propulsie trebuie să producă, în limitele declarate, forța sau puterea solicitate în toate condițiile de zbor, luându-se în considerare efectele și condițiile de mediu.

1.b.2. Procesul de fabricație și materialele utilizate pentru construirea sistemului de propulsie trebuie să conducă la un comportament structural cunoscut și reproductibil. Orice modificare în performanțele unui material legate de mediul operațional trebuie justificată.

1.b.3. Efectele de efort ciclic, degradarea de mediu și de funcționare, precum și defectele parțiale susceptibile a se produce ulterior nu trebuie să distrugă integritatea sistemului de propulsie sub nivelele acceptabile. Se difuzează toate instrucțiunile necesare pentru asigurarea menținerii navigabilității în acest sens.

1.b.4. Se difuzează toate instrucțiunile, informațiile și cerințele necesare pentru a asigura o interfață sigură și corectă între sistemul de propulsie și aeronavă.

1.c. Sisteme și echipamente

1.c.1. Aeronava nu trebuie să prezinte caracteristici sau detalii de concepție pe care experiența le-a demonstrat a fi periculoase.

1.c.2. Aeronava, inclusiv sistemele, echipamentele și dispozitivele cerute de certificarea de tip sau de normele de exploatare trebuie să funcționeze

▼B

în modul prevăzut în toate condițiile de utilizare previzibile, complet și suficient peste anvelopa operațională a aeronavei, acordându-se atenția cuvenită mediului operațional al sistemului, echipamentelor sau dispozitivelor. Alte sisteme, echipamente sau dispozitive care nu sunt cerute de certificarea de tip sau de normele de exploatare, fie că funcționează sau nu în mod corespunzător, nu trebuie să diminueze siguranța și să compromită buna funcționare a oricărui alt sistem, echipament sau dispozitiv. Sistemele, echipamentele și dispozitivele trebuie să fie în stare de funcționare, fără să necesite o competență sau forță excepționale.

1.c.3. Sistemele de bord, echipamentele și dispozitivele asociate, luate separat și în relație între ele, trebuie să fie concepute în așa fel încât să nu se ajungă la o situație de cedare catastrofală dintr-o defecțiune unică nedemonstrată ca fiind extrem de improbabilă, și trebuie să existe o relație inversă între probabilitatea existenței defecțiunii și gravitatea efectului său asupra aeronavei și a ocupanților acesteia. Referitor la criteriul de defecțiune unică de mai sus, se admite că trebuie să se țină cont de mărimea și de configurația globală a aeronavei, și în acest caz acest criteriu de defecțiune unică nu se aplică anumitor piese și sisteme ale elicopterelor și avioanelor mici.

1.c.4. Informațiile necesare pentru buna desfășurare a zborului și informațiile referitoare la condițiile de nesiguranță trebuie să fie puse la dispoziția echipajului sau a personalului de întreținere, după caz, într-un mod clar, coerent și lipsit de ambiguitate. Sistemele, echipamentele și dispozitivele de comandă, inclusiv semnalizările și anunțurile, trebuie să fie concepute și amplasate în așa fel încât să diminueze cât mai mult erorile care pot contribui la apariția unor riscuri.

1.c.5. Trebuie luate măsuri de precauție din faza de concepție pentru a diminua riscurile care ar putea rezulta pentru aeronavă și ocupanții acesteia, din cauza unor pericole rezonabile previzibile, atât în interiorul cât și în exteriorul aeronavei, inclusiv protecția împotriva riscurilor unui defect grav sau a unei distrugeri a vreunui dispozitiv al aeronavei.

1.d. Menținerea navigabilității

1.d.1. Trebuie elaborate instrucțiuni referitoare la menținerea navigabilității pentru a se garanta că norma de navigabilitate a certificării de tip este păstrată pe toată durata de exploatare a aeronavei.

1.d.2. Trebuie prevăzute mijloacele care să permită inspecția, reglarea, lubrifierea, scoaterea sau înlocuirea tuturor pieselor și echipamentelor, după nevoi, pentru a se garanta menținerea navigabilității.

1.d.3. Instrucțiunile referitoare la menținerea navigabilității trebuie să se prezinte sub forma unui manual sau a mai multor manuale, după caz, în funcție de volumul informațiilor care trebuie furnizate. Manualele trebuie să conțină instrucțiuni de întreținere și de reparație, informații privind asistența tehnică, procedurile de depanare și inspecție, într-o formă care să fie ușor de utilizat.

1.d.4. Instrucțiunile referitoare la menținerea navigabilității trebuie să conțină restricțiile de navigabilitate care precizează de fiecare dată înlocuirea obligatorie, intervalele de inspecție obligatorie și procedurile de inspecție obligatorie aferente.

2. Aspectele de navigabilitate legate de funcționarea unui produs

2.a. Trebuie să se demonstreze că au fost luate în considerare următoarele elemente pentru a se asigura un nivel de siguranță satisfăcător pentru persoanele aflate la bordul aeronavei sau la sol în timpul funcționării produsului:

2.a.1. Trebuie stabilite tipurile de exploatare pentru care aeronava a fost aprobată, precum și restricțiile și informațiile necesare pentru a se asigura siguranța în exploatare, inclusiv restricțiile de mediu și performanța.

2.a.2. Aeronava trebuie să fie comandată și manevrată în siguranță în toate condițiile de exploatare previzibile, inclusiv după un defect la unul sau, după caz, la mai multe sisteme de propulsie. Trebuie să se acorde atenția cuvenită unor aspecte cum ar fi forța pilotului, mediul cabinei de pilotaj, volumul de lucru al pilotului, alte aspecte privind factorul uman, precum și faza de zbor și durata acesteia.

▼B

2.a.3. Trebuie să existe posibilitatea unei tranziții ușoare de la o fază de zbor la alta fără a fi nevoie, în materie de pilotaj, de o competență, vigilență, forță sau volum de muncă excepționale în condițiile de funcționare care pot apărea.

2.a.4. Aeronava trebuie să prezinte acel grad de stabilitate încât exigențele impuse pilotului să nu fie excesive, luând în considerare faza de zbor și durata sa.

2.a.5. Trebuie stabilite proceduri pentru funcționarea normală, pentru defecte și pentru situațiile de urgență.

2.a.6. Trebuie asigurate elementele de avertizare sau alte semne de descurajare pentru a se preveni depășirea anvelopei normale de zbor, în funcție de tip.

2.a.7. Parametrii aeronavei și ai sistemelor sale trebuie să permită restabilirea în siguranță a situației după condițiile extreme de anvelopă de zbor care se pot întâlni.

2.b. Se pun la dispoziția membrilor echipajului informații privind restricțiile în exploatare și alte informații necesare pentru a garanta siguranța în funcționare a aeronavei.

2.c. Funcționarea produselor trebuie să fie protejată de riscurile care decurg din condițiile externe și interne defavorabile, inclusiv condițiile de mediu.

2.c.1. În mod concret, exploatarea în siguranță nu trebuie să fie afectată în nici un caz de expunerea la fenomene cum ar fi condițiile meteorologice nefavorabile, fulgere, impactul cu păsări, câmpuri de radiații de înaltă frecvență, ozon etc. (lista nu este exhaustivă), care pot să apară în timpul funcționării produsului.

2.c.2. Compartimentele cabinei trebuie să asigure pasagerilor condiții de transport corespunzătoare și protecție adecvată împotriva tuturor riscurilor previzibile sau care rezultă din situații de urgență, inclusiv incendii, emanații de fum, gaze toxice sau riscurile de decompresie rapidă. Trebuie luate măsuri pentru a da ocupanților șanse rezonabile pentru evitarea rănirilor grave, evacuarea rapidă a aeronavei și protejarea acestora de efectul forțelor de decelerație în caz de aterizare sau amerizare de urgență. Trebuie prevăzută o semnalizare, precum și anunțuri clare și lipsite de ambiguitate, după caz, pentru a instrui ocupanții asupra adoptării unui comportament corespunzător din punctul de vedere al siguranței și cu privire la amplasamentul și utilizarea corectă a echipamentului de salvare. Echipamentele de salvare necesare trebuie să fie ușor accesibile.

2.c.3. Posturile echipajului trebuie să fie pregătite astfel încât să înlesnească operațiunile de zbor, să permită conștientizarea diferitelor situații, precum și gestionarea tuturor situațiilor previzibile și a cazurilor de urgență. Mediul posturilor personalului navigant nu trebuie să pericliteze capacitatea echipajului de a-și îndeplini atribuțiile, și trebuie conceput în așa fel încât să asigure evitarea oricărei interferențe în manevrarea comenzilor, precum și incorecta lor manevrare.

3. Organisme (inclusiv persoanele fizice angajate în activitatea de concepție, construcție sau întreținere)

3.a Aprobările pentru organisme se eliberează dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

3.a.1. organismul dispune de toate mijloacele necesare pentru realizarea activităților respective. Printre aceste mijloace se numără următoarele: instalații, personal, echipamente, scule și materiale, documentație referitoare la sarcini, responsabilități și proceduri, acces la datele relevante și la arhive (lista nu este exhaustivă);

3.a.2. organismul pune în aplicare și menține un sistem de gestiune pentru a garanta conformitatea cu cerințele esențiale în materie de navigabilitate și a tinde spre îmbunătățirea permanentă a acestui sistem;

3.a.3. organismul încheie acorduri cu alte organisme relevante, dacă este necesar, pentru a asigura menținerea conformității cu aceste cerințe esențiale în materie de navigabilitate;

3.a.4. organismul instituie un sistem de raportare privind evenimentele și/sau un sistem de prelucrare a incidentelor, care trebuie să fie utilizat de sistemul de gestiune de la punctul 3.a.2 și în cadrul acordurilor

▼B

menționate la punctul 3.a.3, pentru a contribui la realizarea obiectivului de îmbunătățire permanentă a siguranței produselor.

3.b. Condițiile enumerate la punctele 3.a.3 și 3.a.4 nu se aplică în cazul organismelor de instruire în domeniul întreținerii.

▼B

*ANEXA II*

**Aeronavele menționate la articolul 4 alineatul (2)**

Aeronavele cărora nu li se aplică articolul 4 alineatul (1) sunt aeronavele pentru care nu s-a eliberat o certificare de tip sau un certificat de navigabilitate în temeiul prezentului regulament și al normelor de aplicare a acestuia și care fac parte din una dintre următoarele categorii:

(a) aeronavele care prezintă un interes istoric evident, din următoarele motive:

(i) participarea lor la un eveniment istoric marcant; sau

(ii) treapta importantă pe care o reprezintă în dezvoltarea aviației; sau

(iii) rolul important pe care l-au jucat în forțele armate ale unui stat membru;

și îndeplinesc unul sau mai multe din următoarele criterii:

(i) concepția lor inițială are o vechime recunoscută de peste 40 de ani;

(ii) producția lor a încetat de cel puțin 25 de ani;

(iii) nu mai există decât cel mult 50 de aeronave cu aceeași concepție de bază înmatriculate în statele membre;

(b) aeronavele special concepute sau modificate pentru cercetare, în scop experimental sau științific, care probabil se produc în număr foarte limitat;

(c) aeronavele la care cel puțin 51 % din componente sunt construite de un amator, sau de o asociație de amatori cu scop nelucrativ, pentru folosință proprie, fără vreun obiectiv comercial;

(d) aeronavele concepute inițial exclusiv în scopuri militare;

(e) avioanele cu maximum două locuri, cu o viteză de desprindere sau viteză constantă minimă de zbor în configurația de aterizare de cel mult 35 de noduri viteză corectată (VC) și o masă maximă la decolare de cel mult:

(i) 300 kg pentru un avion terestru monoloc; sau

(ii) 450 kg pentru un avion terestru biloc; sau

(iii) 330 kg pentru un avion amfibie sau un hidroavion cu flotoare monoloc; sau

(iv) 495 kg pentru un avion amfibie sau un hidroavion cu flotoare biloc, cu condiția ca, atunci când funcționează atât ca hidroavion cu flotoare cât și ca avion terestru, să nu depășească masa maximă la decolare corespunzătoare;

(f) planoarele a căror masă structurală are până la 80 kg în versiune monoloc sau până la 100 kg în versiune biloc, inclusiv deltaplanele;

(g) aeronavele fără pilot a căror masă în exploatare este de până la 150 kg;

(h) orice altă aeronavă a cărei masă totală, fără pilot, este de până la 70 kg.